

Коптєва Г. М.

кандидат економічних наук, доцент

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

М. Харків, Україна

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап трансформації економічної системи характеризується ризиками та загрозами, у зв'язку з чим значна кількість торговельних підприємств опиняються у ситуації неналежного рівня захищеності своїх бізнес-процесів, ресурсів, майна та інтересів від деструктивного впливу чинників внутрішнього і зовнішнього середовища.

Для вирішення завдань управління економічною безпекою бізнес-процесів торговельного підприємства нагальним є необхідність розробки організаційно-методичних засад обліково-аналітичного її забезпечення та вимагає розробки заходів щодо забезпечення економічної безпеки на основі аналізу загроз, ризиків і небезпек, оцінки наслідків їхнього впливу на економічну діяльність та розвиток підприємства та формування комплексу превентивних управлінських рішень.

Теоретичні та практичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення висвітлено у роботах Т.Г. Васильців [1], Л.В. Гнилицької [2], С.В. Філіппової, Л. О. Волощук, С. О. Черкасової [3], Г.М. Фадеєвої [4], А.М. Штангрет, Л.П. Стеців [5], та інших вчених. Віддаючи належне науковій та практичній значущості існуючого наукового доробку дослідників, слід зазначити, що питання забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства зумовили необхідність здійснення подальшого дослідження, керуючись передовим досвідом.

Задоволення інформаційних потреб користувачів - суб'єктів економічної безпеки потребує розробки методичних і організаційних засад обліково-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки як засобу формування релевантної інформації для прийняття адекватних управлінських рішень [3]. Задля досягнення ефективного функціонування, прибутковості діяльності та розвитку підприємству необхідно сформувати інтегровану обліково-аналітичну систему, яка включає такі складові, як: бухгалтерський фінансовий, управлінський, податковий, статичний, соціальний види обліку, а також систему внутрішнього контролю та аудиту і спеціальне програмне забезпечення. Наявність різних видів обліку та звітності покликана максимально задовольнити інтереси різних груп користувачів обліково-аналітичної інформації [4].

Зміст обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки бізнес-процесів, визначається низкою факторів, серед яких галузеві особливості діяльності підприємств торгівлі, організаційно-правова форма функціонування,

платоспроможний попит населення, рівень конкуренції, специфічні фактори формування асортименту, а також інші об'єктивні та суб'єктивні фактори.

Кожен бізнес-процес на підприємстві торгівлі супроводжується збиранням, аналізом та передачею інформації між різними рівнями управління для розроблення та прийняття адекватних до ситуації управлінських рішень. Бізнес-процеси торговельного підприємства залежать від працездатності інформаційної системи, автоматизації і цифровізації бізнес-процесів, а отже, виникає потреба у своєчасності отримання інформації та її секретності. Перша умова пов'язана з можливістю мінімізації негативного впливу ризиків та загроз на рівень безпеки підприємства. Секретність передбачає чітке визначення кола користувачів з певним рівнем доступу до інформації, яка стосується питань економічної безпеки підприємства [5].

Обліково-аналітичне забезпечення системи економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства складається з: надання достовірної інформації про ресурси та рівень агресивності навколишнього середовища; інформаційної підтримки прийняття рішень суб'єктами безпеки; моніторингу економічної безпеки бізнес-процесів підприємства (під процесів, субпроцесів і операцій); виявлення та ідентифікації внутрішніх і зовнішніх загроз, небезпек і ризиків; узгодження економічних інтересів підприємства тощо.

Ефективне функціонування економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства насамперед залежить від можливості отримати та використати якісну, достовірну інформацію про зміну зовнішнього і внутрішнього середовища. Отже, виникає необхідність імплементації методик обліку і аналізу у забезпеченні економічної безпеки бізнес-процесів торговельного підприємства, що потребує комплексного підходу у формуванні інформаційно-аналітичного забезпечення та дозволить удосконалити систему обліку в забезпеченні інформаційних потреб стейкхолдерів.

Література

1 Васильців Т.Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія. Львів: Ліга-Прес, 2012. 386 с.

2 Гнилицька Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства: автореферат дисертації ... доктора економічних наук. Київ, 2013. 35 с.

3 Філіппова С.В., Волощук Л.О., Черкасова С.О. Економічна безпека підприємств реального сектору економіки в умовах вартісно-орієнтованого управління: монографія. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2015. 196 с.

4 Фадєєва Г.М. Розвиток бухгалтерського обліку: орієнтація на запити користувачів. Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю : зб. VIII Міжнародної наук.-практ. конф. Черкаси, ЧДТУ. 2011. С. 14-16.

5 Штангрет А.М., Стеців Л.П. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства: методичні засади. Економіка і суспільство. Мукачівський державний університет. Випуск № 9. 2017.С. 722-726.